

Kronika – Chronicle

Speleološka zbivanja u 1988. i 1989. god.

Želja je Uredništva ovdje evidentirati sva speleološka zbivanja kojima su organizatori bili članovi speleoloških odsjeka PD-a iz Hrvatske ili na kojima su oni bili sudionici.

Speleološki skupovi

- 21.04.1988. U Zagrebu je održan sastanak Komisije za turističke špilje i zaštitu, Saveza speleologa Jugoslavije, organizator KTPŽ, SSJ i SDH, iz Hrvatske 5 sudionika, ukupno 10.
- 23.04.1988. u Splitu i na Mosoru održana proslava 60.-god. osnivanja i rada SO-a PD "Mosor" u Splitu (1927-1987), osamdesetak članova SO-a i gostiju.
- 24.04.1988. na Mosoru održan Zbor planinara- speleologa Hrvatske organizator KS PSH, četrdesetak sudionika.
- 27.-29.05.1988. u Črnomlju održano Zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa, organizator JZS, iz Hrvatske 4 sudionika.
- 04.06.1988. u selu Doberdob u Italiji održan sastanak KKS PSJ, organizator Jamarska sekcija slovenskog planinskog društva u Gorici, iz Hrvatske 2 sudionika, ukupno tridesetak.
- 18.06.1988. u Zagrebu održan sastanak Podkomisije za speleološko obrazovanje SSJ, organizator KS PSH, iz Hrvatske 4 sudionika ukupno 7.
- 27.-30.10.1988. u Sarajevu održan 10. jugoslavenski speleološki kongres organizator SSBiH, sudjelovalo 8 članova SO-a iz Hrvatske, ukupno osamdesetak.
- 10.-12.11.1988. u Postojni održan simpozij Jamski turizam, organizator JZS, iz Hrvatske jedan, ukupno 54.
- 09.-11.06.1989. u Ostrošcu na Uni održan simpozij Čovjek i krš s glavnom temom Identifikacija krških fenomena dikrektnim i indirektnim metodama, organizator SSBiH, iz Hrvatske 2 sudionika, ukupno tridesetak.
- 13.-20.08.1989. u Budimpešti u Mađarskoj održan 10.međunarodni speleološki kongres, organizator Speleološki savez Mađarske, iz Hrvatske 2 sudionika.
- 07.10.1989. u Postojni održana centralna proslava 100.-god. osnivanja prve slovenske speleološke organizacije Antron, organizator JZS, iz Hrvatske jedan sudionik.
- 08.10.1989. u Škocjanu održan Okrugli stol o Turističkom uredenju Škocijanskih jama, organizator RO "Škocijanske jame", iz Hrvatske jedan sudionik.
- 08.12.1989. u Zagrebu održana proslava 40.-god. poslijeratne speleologije u planinskoj organizaciji u Hrvatskoj, organizator KS PSH, sedamedesetak sudionika.

Školovanje

- 16.03.-27.04.1988. održana 18. zagrebačka speleološka škola, organizator SO PDS "Velebit", od 14 polaznika školu je završilo 8.
- 25.-26.06.1988. na Ziru u Lici održan Seminar o sasospavanju i prvoj pomoći, organizator KS PSH, 16 sudionika.
- 29.07.-15.08.1988. u Šelklingenu u SR Njemačkoj održan speleološki tečaj, organizator Speleološki i omladinski savez SR Njemačke, iz Hrvatske 4 sudionika, ukupno tridesetak.
- 14.10.-11.12.1988. održana 12. splitska speleološka škola, organizator SO PD "Mosor"; od 18 polaznika 13 je s uspjehom završilo školu.
- 20.10.-20.11.1988. održana Speleološka škola SO PD "Željezničar", od 18 polaznika školu završilo 10.
- 07.-08.01.1989. na Sljemenu održan Instruktorski seminar, organizator Komisija za školovanje kadrova PSH, sudjelovalo 5 speleoloških instruktora, ukupno dvadesetak.
- 15.03.-26.04.1989. održana 19. zagrebačka speleološka škola, organizator SO PDS "Velebit", školu su završili svih 13 polaznika.
- 28.07.-13.08.1989. u Hohensteinu u SR Njemačkoj održan speleološki tečaj, organizator Speleološki i omladinski savez SR Njemačke, sudjelovala 2 člana iz Hrvatske.
- 05.-16.08.1989. na Crnpou (Velebit) održan Savezni speleološki tečaj, organizator SO PD "Željezničar" Zagreb, tečaj pohađalo i završilo 14 sudionika (svi iz Hrvatske).
- 30.09.-04.10.1989. na Orjenu održan speleološki tečaj za članove SO PD "Orjen" iz Dubrovnika, organizator KS PSH, od 5 polaznika tečaj završila 2.
- 17.-24.11.1989. u Nikšiću održan speleološki tečaja za učesnike iz Nikšića i Titograda, organizator KS PSH, tečaj završilo 5 polaznika.
- Polaganjem ispita planinarski naziv speleolog stekli su u 1988. god: Rešetar Siniša (SO "Velebit", značka br.99), Dado Robert (SO "Željezničar", zn.br.100), Kuhta Mladen ("Željezničar", zn.br.101) i Korais Hrvoje (SO "Dubovac", zn.br.102), a u 1989. Bušetić Stipe (SO "Biokovo", zn.br.103), Puhamić Samo ("Biokovo", zn. br.104), Želenić Nenad (SO "Mosor", zn.br.105), Gavrić Darko ("Mosor", zn.br.106), Bratim Goran ("Mosor", zn.br.107), i Bučan Luka ("Mosor", zn.br.108), odnosno 4 u 1988. i 6 u 1989. ili ukupno 10.

Tokom 1989. god. Mužinić Mladen (SO PD "Mosor") i Šaljić Nenad (SD "Špiljar") oba iz Splita položili su sve ispite i stekli pravo na planinarski naziv speleološki instruktor.

Veća speleološka istraživanja

- 30.04.-03.05.1988. održan Speleološki logor na sjevernom Mosoru, organizator SO PD "Mosor", sudjelovalo 25 članova iz 4 SO-a istraženo 21 špilja i jama.
- 19.-22.05.1988. istraživanja Jame Burinke na Crnopolju (južni Velebit), organizator SO PD "Željezničar", 8 sudionika iz 3 SO-a, dubina 290 m.
- 13.-28.08.1988. održan Speleološki logor na Klementi (srednji Velebit), organizator SO PD "Željezničar", 28 članova iz 4 SO-a istraženo 7 jama, najdublje 269, 333, 300, 180 m itd.
- 23.-30.07.1988. održan speleološki logor na Sinjavini u Crnoj Gori, organizator SO PDS "Velebit", sudjelovalo 10 članova SO-a, najdublja jama 234 m.
- 07.1988. ponovno premjerena dubina jame Stara škola na Biokovu, organizator SO PD "Mosor", učesnika iz 3 SO-a, potvrđena dubina od 576 m.
- 29.-30.11.1988. održan Speleološki logor na sjevernom Mosoru, organizator SO PD "Mosor", sudjelovala 34 člana iz 3 SO-a.
- 28.09.-06.12.1988. SO PDS "Velebit" organizirao speleološku ekspediciju u Kinu, sa 7 svojih članova, istražili 10 špilja i jama ukupne dužine oko 7500 m i dubine 250 m.
- 27.-28.05.1989. održan Prolećni speleološki tabor u Beogradu organizator SOB, s takmičenjem u speleološkim vještinama, sudjelovalo 5 članova iz Hrvatske.
- 05.-16.08.1989. održan Speleološki logor na Crnopolju (južni Velebit), organizator SO PD "Željezničar", sudjelovalo 22 člana iz 4 SO-a istraženo 6 objekata, najdublja jama Mušnica -448 m.
- 11.11.1989. u Špilji u kamenolomu Tounj održano Orientaciono takmičenje, organizator SO PDS "Velebit", sudjelovalo tridesetak članova iz 3 republike
- 16.-17.12.1989. upriličena ekskurzija u Postojnsku i Škocjansku špilju, organizator SO PD "Željezničar", sudjelovalo dvadesetak članova iz 2 SO-a, pređeno oko 13 km špiljskih kanala.

Razno

- S radom je prestao SO u PD "Zagreb-matica", a osnovan je SO u PD "Kamenar" u Sibeniku. Suradnju s KS PSH počelo je SD "Paul" iz Fužina.
- Služba vodiča KS PSH po špilji Veterinci uz velike finansijske teškoće vodila je posjetioce po špilji i održavala špilju.
- Koordinator KS PSH za najveće speleološke objekte u Hrvatskoj nekoliko puta godišnje je objavljivao liste najdužih i najdubljih speleoloških objekata u Hrvatskoj, a nekoliko puta i u Jugoslaviji i svijetu.

- SO PDS "Velebit" i KS PSH potaknuli su akciju zakonske zaštite Špilje u kamenolomu Tounj i preko Republičkog zavoda za zaštitu prirode ishodile Privremenu zaštitu 1988. god.
- KS PSH počela je od 1988. god. prikupljati podatke o zagadenju speleoloških objekata u Hrvatskoj radi pokretanja zaštite i sprečavanja zagadenja podzemlja.

Vlado Božić

Deseti kongres speleologa Jugoslavije

U organizaciji Saveza speleologa Bosne i Hercegovine u Ilidži kraj Sarajeva u hotelu "Srbija" održan je od 27. do 30. listopada 1988. godine Deseti kongres speleologa Jugoslavije.

Kongres je prethodila sjednica Predsjedništva Saveza Speleologa Jugoslavije, održana navečer 27. listopada 1988., na dnevnom redu koje je bila podjela dužnosti i detalji programa rada Kongresa.

Kongres je započeo u petak 28. listopada ujutro plenarnim zasjedanjem, kao I dio Konferencije SSJ. Nakon otvaranja i pozdrava podnošeni su izvještaji o radu Predsjedništva SSJ, republičkih speleoloških saveza i društava, komisija i podkomisija SSJ, kao i odbora SSJ. Rad kongresa nastavljen je u tri sekcije paralelno svakog dana. Sekcije su bile pod nazivima: Fizička speleologija i karstologija; karstologija i hidrologija; Karstologija i geomorfologija; Tehnika speleologije i dokumentacija; Palentologija; i Speleoorheologija, povijest i biologija. Održano je oko stotinu referata.

Poslijepodne 28. listopada jedan dio učesnika posjetio je Zemaljski muzej u Sarajevu, koji je tada slavio stotu obljetnicu rada, a u kojem ima mnogo izložaka iz raznih speleoloških objekata u BiH. Navečer istog dana održana je projekcija speleoloških dijapositiva. Speleolozi iz Slovenije prikazali su dijapositive iz Postojnske i Škocjanske špilje, a speleolozi iz Hrvatske dijapositive sa svojih najvažnijih speleoloških istraživanja u protekle 4 godine.

U subotu prevečer održan je drugi dio Konferencije SSJ u plenarnom sastavu na kojem su najprije voditelji sekcija dali izvještaje o održanim referatima, a potom je otvorena diskusija iz koje su prizašli razni prijedlozi za daljnji rad. U nastavku predloženi su pojedinci za zasluzene i počasne članove SSJ, kao i za članove budućeg Predsjedništva i Konferencije SSJ. U idućem mandatnom razdoblju od 4 godine funkciju SSJ vršiti će Speleološko društvo Makedonije.

Organizator ovog kongresa je za Kongres objavio: Bilten SSJ br.3/1988. s programom kongresa, Bilten Naš krš br.23 posvećen u cijelosti speleološkoj opremi i tehničici, i br.24-25 u kojem je objavljen dio referata dostavljenih ranije, kao i prvi broj novog biltena SSBiH pod nazivom Speleo BiH (br.1-2/1988) u kojem je također objavljen dio referata. Za Kongres organizator je izradio još i naljepnicu, kovertu, plakat, i bedž s imenom svakog učesnika. U jednoj od dvorana hotela organizator je postavio speleološku izložbu koja je sadržavala speleološke ambleme, naljepnice, zastavice, prospelte turističkih špilja, kalendare, filatelističke marke, koverte, čestitke, fotografije i nacrte speleoloških objekata.

Kongres je prisustvovalo osamdesetak članova speleoloških organizacija iz cijele zemlje, a među njima i Žože Lorbek iz Kopra, zasad jedini proizvođač speleološke opreme u Jugoslaviji i tu predstavio svoje najnovije proizvode.

Vlado Božić

Deseti kongres speleologa Jugoslavije (II)

Sama provedba organizacije Kongresa bila je pričinjenica posebno ako se uzme u obzir karakter same manifestacije (kongres je ipak najviše tijelo neke organizacije), mjesto održavanja (Sarajevo, gdje je Predsjedništvo SSJ odlično radilo u međukongresnom periodu), i napokon, radilo se o desetom (jubilarnom!!!) najvišem skupu speleologa Jugoslavije.

Tzv. društveno-ekonomski trenutak ove zemlje ipak ne bi smio biti isprika činjenici da se za Kongres moglo saznati tek na ulazu kotela Srbija na Iliči, a dvorana u kojoj su održavani plenum i konferencija bila je prigodno obilježena tek natpisnom pločom. Dobro je da je na stolu radnog predsjedništva bio stolnjak, I. čini mi se, vaza.

Ovo bi moglo biti shvaćeno kao pokuda organizatoru, kada se ne bi znalo da je čitav taj posao na svojim ledima iznio uglavnom J. Mulaomerović uz još pokojeg pojedinca, ili baš zato. Ostaje činjenica da su sarajevski speleolozi, osim nekoliko profesionalaca vezani više uz znanosti o kršu, tijekom cijelog Kongresa ostali u ilegalu. Zašto je tome tako, razjašnjeno je tijekom "rada" tijela Kongresa, a posebno na završnom "plenumu". Ta i ostale sjednice bile su najbolja slika organizacije, odnosno zbrkanih želja i interesa njenih konstituenata, odnosno pojedinaca. Kolika je povezanost pojedinih izvršitelja ili delegata s onima koje bi trebali predstavljati, bilo je najbolje uočljivo po stadionskoj atmosferi prilikom npr. predlaganja "zaslužnih i počasnih" članova SSJ baš iz BiH.

Najžalosnije od svega je to da je između svih ukrašenih, skresanih ili nesklapnih izvještaja, diskusija i "zaključaka", bilo namanje govora o pomacima u struci na koju se svi kruni i zbog koje su se skupili -speleologija je ostala skrivena u samoj sebi.

Prateća aktivnost Kongresa - stručni simpoziji bila je kao i dosad rasparselirana na diskretna područja, a s obzirom na sinhronizam održivanja sekcija bilo ju je nemoguće obuhvatiti. Obično su se zanimljiva izlaganja održivala istovremeno. U masi od 89 održanih referata bilo je i zanimljivih i novih radova, odnosno doprinosa misli i znanju o krškom podzemlju, ali i takvih kojima tu uopće nije bilo mjesto. Nekritičnost pojedinaca trebala bi biti korigirana stručnom recenzijom, ali o toj (mojoj) opakoj ideji su znanstvenici na završetku Kongresa započeli raspravu koju, čini mi se, još uvijek vode...

Voditelji sekcija uredno su mjerili predviđeno vrijeme izlagaca i vodili statistiku o ispunjenju predviđenog rasporeda. Na kraju su statistiku uredno pročitali, tako da i oni koji nisu mogli pratiti pojedinu sekciju saznaju broj održanih soppćenja. Kad komentar dosegao radova koje su potpisali nisu načinili, a to vjerojatno ni ne namjeravaju, predlažem da se na 11. Kongresu imenuju statističarima (ili popisivačima), kako bi se i po tome speleološki simpoziji razlikovalo od simpozija u nekoj drugoj stručnoj djelatnosti. Na kraju, zahvaljujući J. Mulaomeroviću, speleološko čitateljstvo će sve moći pročitati u tiskanoj formi, promisliti i donijeti svoj sud. Doduše ne baš sve: zapisnik završnog plenuma nije vođen, a ni sama sjednica nije dovršena, barem ne onako ubičajeno - hvala na sudjelovanju i dovideњu u Skopju ....

No kako je većina prisutnih ipak vičnja kabinet-skom no podzemnom radu, jednog dana će već neki zapisnik izići. Iz kabinet-a, o Kongresu koji još traje ...

Možda i u nastavcima.

J. Posarić

Prosjačka opera iliči izvješće s X.medunarodnog speleološkog kongresa

Međunarodna speleološka unija (UIS) uredno je objavila održavanje svog jubilarnog 10.kongresa tijekom 13.-20. kolovoza 1989. u Budimpešti. Objavila je i cijenu sudjelovanja (kotizaciju) od tričićav 220 USD za punopravnog člana. Istočne zemlje (Varšavski ugovor) su imale popust. Francuska, SR Njemačka, Japan, SAD, Jugoslavija i ostale bogate zemlje su tako svrstane na Zapad, pa se na njih popust nije odnosio. Protestirao sam kod organizatora u ime znanstvene istine: ta s obzirom na Mađarsku mi smo južno, a ne zapadno, ali, nažalost, njihovi blagajnici ne znaju zemljopis.

Tako, već pogadate, nismo platili kotizaciju.

U novonastaloj situaciji sudjelovanje na kongresu, udaljenom od Zagreba tristotinjak kilometara, postalo je pitanje časti. A mi smo časni speleolozi, premda siromašni.

Zahvaljujući pozivu dr.Franceta Habea, predsjednika Komisije za zaštitu speleoloških objekata UIS i uprave Škocjanskih jama te finansijskoj potpori Komisije za speleologiju PSH, čast Planinarske speleologije SFRJ je spašena u zadnji čas.

Boltek je rekao: Uzmi svih 320.000,- dinara (12 USD) sa Saveza, plati si kotizaciju, putne troškove, smještaj i ostalo, lijepo nas zastupaj i dobro se provedi. Hvala, rekoh.

Tako, puni para i dobrih nada, dogovorimo se Jazlići i mi da zastupamo jugoslavensku planinarsku speleologiju i poslovnu snalažljivost u bliskoj nam Budimpešti. Oni osiguravaju stan, a mi prijevoz i međunarodne veze.

Tijekom odmora natukao sam (neprijavljeni) referat i obresmo se na mjestu lica. Neću o Budimpešti jer je to utrcano. Pogledajte je sami- isplati se.

U predvečerje kongresa, 13. kolovoza, dolazimo do Ekonomskog fakulteta Karl Marx na obali Dunava i zavidno gledamo kako bogati zapadnjaci i opušteni istočnjaci preuzimaju kongresne materijale na recepcijama. Kite se bedževima, sretni i ponosni. Mi olfo nezainteresirano dostojanstveno pokušavamo prepoznati nekoga, ali toga nema.

Nakon tri četvrt sata dostojanstva i ragledavanja predvorja vadim iz torbe Boltekovu listu za prvu pomoć: podatke o mađarskim speleoložima - funkcionerim i prijateljima. Pronalazim dvojicu: dr.Csekő Arpáda i dr. Deanes Balazsa, oni me osobno ne prepoznaju, ali uže nije žniranac: Boltekovime im pomaže shvatiti našu situaciju. Roneći suzni sirotinske dokopavamo se jednog bedža i jedne ulaznice za "Welcome party". Na nju smo, naravno, ušli oboje. Od svih serviranih delikatesa, najbolji je bio Marx s upaljenom karbitkom na palcu brončane ruke, koju je strpljivo držao cijelo vrijeme bakanalija. Našli smo diskefovce.

Zakasnili smo na otvorene kongresa jer su zatvorenili most Slobode pred fakultetom. Jedan je htio odozgo skočiti. Nisu mu dali da bude slobodan. A kunu se u novu demokraciju.

Otvaranje je decentno u prekrasnoj auli fakulteta, govor, pozdravi itd. Radno i djetovorno. Dr.Gams je izbezumljen, jer nema tko predstavljati Jugoslaviju - nema delegata. Stigli su i ostali iz Slovenije tj. ukupno 2 (dva). Dr.Habe nije izbezumljen, jer kud smo dali ŠSJ nije ni čudno, veli.

Poslije podne je sekcija o turističkim špiljama. Habe predsjedava i na kraju, po dogovoru, i ja pričam svoj referat: Ecological modelling - the first step and principle by show-cave arrangement and restauracion. Zbog vrućine diskusije vodimo u pivnici. Dobro je primljena.

Drugi dan su znanstvene sekcije, a Banč prodaje materijale. I drugi su siromašni - kupuju jedino značke. Jer su najjeftinije.

Treći dan je slobodan. Kongresmeni idu na ekskurzije po Dunavu, a mi po Budimpešti. Ne spada u izvješće.

Četvrti dan su sekcije i komisija za zaštitu špilja. Uguravamo naše stavove i principe u prijedlog Dekla-

racije. Ide teško jer svi nežto uguravaju. Ugurali smo. Navećer su projekcije. Izvrsne.

Četvrti dan ustanovimo da nas je ukupno 8 iz Jugoslavije plus supruge. Vruće je i idemo doma.

Nema više. Jer koliko para toliko glazbe.

Ostalo u kongresnim materijalima ako date 50 USD.

J.Posarić

Literatura – Bibliography

SPELEOLOGIJA U ČASOPISU "NAŠE PLANINE"

U časopisu Naše planine, glasiliu Planinarskog saveza Hrvatske, o speleologiji je u 1988. godini napisano slijedeće:

- Anonimus: Planinarski savez Hrvatske u 1987. godini - Komisija za speleologiju, br.1-2, str.4
- Ante Rukavina: Oj, Babiko, ladna grudo čeda! (jama Vrtlina), br.1-2, str.12
- Andrija Srkoč: U potrazi za jednim pismom (Cerovačke špilje), br.1-2, str.34-37
- Vlado Božić: Speleološki ispiti u Sloveniji, br.1-2, str.37
- Juraj Posarić: Obnovljeni speleološki ispiti u Srbiji, br.1-2. str.37.
- Vlado Božić: Održani prvi ispiti u Crnoj Gori, br.1-2, str.38
- Vlado Božić: Speleološki logor na Velebitu, br.1-2, str.38
- Robert Dado: Međunarodni speleološki logor "Istra 87", br.1-2, str.38
- Tonći Grgasović: Međunarodni speleološki logor u Hohensteinu, br.1-2, str.38
- Vlado Božić: Drugo zborovanje bosanskohercegovačkih speleologa, br.1-2 str.38
- Vlado Božić: Speleološko veče: br.1-2, str.38
- J.Kopić: Speleološki kalendar, br.1-2, str.47
- Ivan Marinov: Picos de Europa '86 - Treća speleološka ekspedicija Planinskog saveza Hrvatske: br.3-4, str.49-52
- Stanislav Horaček: Samarske stijene - planinski eldorado, br.3-4, str.2
- Vlado Božić: Dvadeset godina Koordinacijske komisije za speleologiju Planinskog saveza Jugoslavije, br.3-4, str.83- 84
- Željko Poljak: Ing. Vlado Božić, br.3-4, str.84
- Vlado Božić: Speleološki ispiti u Hrvatskoj, br.3-4, str.85
- Vlado Božić: Savjetovanje o primjeni elektronskih računala u speleologiji, br.3-4, str.85
- B. Jalžić: VII. internacionalni kongres o spašavanju iz speleoloških objekata, br.3-4, str.85
- a u 1989. slijedeće:
- Nikola Aleksić: Planinarski savez Hrvatske u 1988. godini - Komisija za speleologiju, br.1-2, str.5
- Ž.P: Speleološki odsjek PD "Mosor" 1927-1987, br.3-4, str.92
- Ante Rukavina: Takalice na Velebitu (pećina Jove Stanisavljevića), br.5-6. str.122
- Rajka Blašković: Skradarske zrade (špilja Zeleni vir i Muževa hižica), br.5-6, str.123-124
- Ivan Marinov: Speleološki odsjek PD "Mosor" u 1987. godini, br.5-6, str.137
- Ante Rukavina: F.Fras: Topografija karlovačke vojne krajine, br.5-6, str.141
- Vlado Božić: Sastanak KKS PSJ održan u Italiji, br.7-8, str.187
- Vlado Božić: Priručnik o speleološkom spašavanju, br.7-8, str.187
- Dmitar Mamula: Neočekivano otkriće speleologa iz Sežane, br.7-8, str.187
- Vlado Božić: Proslava 60-godišnjeg rada SO PD "Mosor" iz Splita, br.7-8, str.187
- D.Mamula: Speleološko društvo "Pauk", br.7-8, str.190
- Ozren Lukić: Jama Burinka na Crnopcu u Velebitu, br.9-10, str.230-232
- Vlado Božić: Zbor planinara-speleologa Hrvatske, br.9-10, str.232
- Vlado Božić: Novi udžbenik o tehniци istraživanja jama, br.9-10, str.232
- Vlado Božić: Biografije slovenskih speleologa s bibliografijama, br.9-10, str.232
- Sakib Kliko: Na "Stazi druženja, susretanja i sjećanja", (špilja Vranjača), br.11-12, str.250
- Ante Rukavina: Prilog povijesti prve podružnice HPD-a (Cerovačke špilje), br.11-12, str.278
- Vlado Božić: Julije Fras kao speleolog, br.11-12, str.280
- Vlado Božić: Novo o Albertu Fortisu kao speleologu, br.11- 12, str.280

Rajko Lukić: Krštenje na Minduši - s Pobedašima u Turskoj (špilje u Kapadokiji), br.1-2, str.19